

Yhteenveto sidosryhmien kirjallisista kommenteista T&K-rahoituksen monivuotisen suunnitelman luonnokseen

Yhteenveto laadittu yhteistyössä VNK, OKM, TEM
Parlamentaarinen TKI-työryhmä 31.1.2023

Parlamentaarinen työryhmä
Parlamentarisk arbetsgrupp

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Toteutus

- Sidosryhmille suunnattu kirjallinen kysely- ja kommentointikierrös toteutettiin [otakantaa.fi –palvelussa](https://otakantaa.fi). Vastaukset ovat sivustolla julkisesti nähtävissä.
- Vastausmahdollisuus oli auki 11.-22.1.2023.
- Kommentteja pyydettiin raporttiin lukukohtaisesti.
- **HUOM!** Tässä diaesityksessä päähuomiot palautteesta ovat **dioilla 4-16**. Diat 17-45 sisältävät yksityiskohtaisemman tarkastelun palautteesta luvuittain.

Kommentteja antoi 88 tahoa

Ammattikorkeakoulu (8)

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry
LAB ammattikorkeakoulu
Lapin AMK
Laurea Ammattikorkeakoulu
Laurea-ammattikorkeakoulu
Metropolia Ammattikorkeakoulu
Tampereen ammattikorkeakoulu
Turun ammattikorkeakoulu

Tutkimusorganisaatio (6)

Biokeskus Suomi
CSC-Tieteen tietotekniikan keskus Oy
Ilmatieteen laitos
Luonnonvarakeskus
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL

Yliopisto (11)

Aalto-yliopisto
Helsingin yliopisto
Itä-Suomen yliopisto
Kauppakorkeakoulu Hanken
Oulun yliopisto
Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry
Taideyliopisto
Tampereen yliopisto
Turun yliopisto
Valtakunnallinen sosiaalityön yliopistoverkosto
Åbo Akademi

Lippulaiva (2)

InFLAMES-lippulaiva
Suomen tekoälykeskus FCAI

Rahoittaja (3)

Business Finland
Suomen Akatemia
Vaikuttavuussäätiö

Edunvalvonta (16)

Elinkeinoelämän keskusliitto (EK)
Insinööriliitto IL ry
Kaupan liitto
Kemianteollisuus ry
Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry
Lääketeollisuus ry
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK
Metsäteollisuus ry
Palvelualojen työnantajat Palta
Säätiöt ja rahastot ry
Sivistystyönantajat
STTK ry
Suomen Ekonomit
Suomen Tekstiili & Muoti ry
Tekniikan Akateemiset TEK
Teknologiateollisuus ry

Edunvalvonta - tutkimus ja koulutus (8)

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry
Opetusalan ammattijärjestö OAJ
Professoriliitto
Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit ry. Tieteellisten
seurain valtuuskunta
Tieteentekijöiden liitto
Tohtoriverkosto ry
Tutkimuslaitosten yhteenliittymä Tulanet
Yliopistojen opetusalan liitto YLL

Muita tahoja (7)

Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry
Keksintösäätiö sr.
Nuorten Tiedeakatemia
Photonics Finland
Sosnet
Tekniikan Akatemia -säätiö sr
Yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskus (YYO)

Julkishallinto (4)

Pohjois-Karjalan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus
Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskus
Puolustusministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö

Kaupunki (3)

Helsingin kaupunki
Jyväskylän kaupunki
Lahden kaupunki

Maakunta (8)

Etelä-Karjalan liitto
Etelä-Pohjanmaan liitto
Österbottens förbund - Pohjanmaan liitto
Päijät-Hämeen liitto
Pirkanmaan liitto
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Satakuntaliitto
Uudenmaan liitto

Maakunta - TKI-ryhmä (1)

Päijät-Hämeen TKI-ryhmä

Yksityishenkilö (11)

	Kannanottoja / luku	Vastauksia
2	TKI-järjestelmä ja T&K-rahoitus	74
3	Valtion T&K-rahoituksen lisääminen	60
4.1	TKI-järjestelmän johtaminen ja ohjaus	67
4.2	Osaaminen ja T&K-työvoiman saatavuus	66
4.3	TKI-yhteistyön vahvistaminen	70
4.4	T&K-toiminnan kansalliset painopisteet ja strategiset valinnat	66
4.5	T&K-rahoitus	72
4.6	T&K-rahoituksen seuranta ja vaikuttavuuden arviointi	57
4.7	Tutkimus- ja innovaatiomyönteinen toimintaympäristö	47

Päähuomiot luvuittain (diat 4-16)

Parlamentaarinen työryhmä
Parlamentarisk arbetsgrupp

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Muutama koko raporttia koskeva huomio

- **Kansainvälisyys, kansainvälinen yhteistyö** ja sen moninaiset hyödyt tulisi näkyä raportissa ja linjauksissa vahvemmin (Oulun yliopisto, Yliopistojen opetusalan liitto YLL, Metsäteollisuus)
- **Koulutuspanostukset** tarvitaan T&K-panosten rinnalle (mm. Unifi, Helsingin kaupunki, Tieteentekijöiden liitto, Teknoliogiateollisuus, Kemianteollisuus).
- Muutamissa kannanotoissa kiinnitettiin huomiota **sosiaalisten innovaatioiden** tai myös **luovan ja käyttäytymistieteellisen ja sivistyksellistä arvoa omaavan osaamisen** merkitykseen TKI-toiminnalle, mikä pitäisi raportissa huomioida ja myös T&K-rahoituksessa (Yhteiskunnallisten yritysten ja Suomen Ekonomit, KULTA Ry, Taideyliopisto, OAJ, Suomen Muoti ja tekstiili). Yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskuksen mukaan järjestelmäperusteinen tarkastelu sulkee ulkopuolelle kansalaisyhteiskunnan toimijat.

Luku 2. TKI-järjestelmä ja T&K-rahoitus

- Useiden aluetason toimijoiden mukaan luvussa tulisi vahvemmin näkyä **maakuntien liittojen ja ELY-keskusten rooli** pk-yritysten ja julkisen sektorin TKI-toiminnan ja –ympäristön kehittämishankkeiden rahoituksessa mm. EAKR- ja ESR-ohjelmien rahoituksella ja TKI-rahoituksen kohdentamisessa tulisi ottaa huomioon maakuntien älykkään erikoistumisen strategiat (Pirkanmaan, Etelä-Karjalan, Etelä-, Pohjois-Pohjanmaan, Pohjanmaan, Satakunnan liitot). STM pitää tärkeänä, että **hyvinvointialueet** tunnistetaan TKI-toiminnan alustoina.

Luku 3. Valtion T&K-rahoituksen lisääminen

- **Pitkäjänteisen perustutkimuksen tärkeys** on huomioitu useissa vastauksissa (ml. Professoriliitto, lippulaivat, Palta). Samalla kuitenkin muistutetaan **kaupallisen tutkimuksen** tärkeydestä (Insinööriliitto) ja **soveltavan tutkimuksen** merkityksestä perustutkimuksen rinnalla (Tulanet).
- Kommenteissa on laajasti huomioita **rahoituksen kohdentamisesta ja painotuksista**. T&K-rahoitusta peräänkuulutetaan sidosryhmistä riippuen joko talouskasvua tuoville toimialoille (Lääketeollisuus), yrityksille (Metsäteollisuus), yhteiskuntatieteelliseen tutkimukseen (mm. Taideyliopisto), luonnontieteellisen ja teknisen perustutkimukseen (Kemianteollisuus) tai myös uusille nouseville aloille (Tampereen yliopisto).
- Yhdessä kommentissa huomioidaan **avoimen tieteen** puuttuminen kappaleesta. Avoin tiede edistää T&K-julkisten investointien läikkymisvaikutuksia. (Nuorten Tiedeakatemia)

Luku 4.1. TKI-järjestelmän johtaminen ja ohjaus

- Esitystä **tutkimus- ja innovaationeuvoston** uudeksi toimintamalliksi **kannatetaan hyvin laaja-alaisesti.**
- TIN:n tehtäviin esitetään täydennyksiä, mm. julkisten TKI-investointien kohdentamisen, tehokkuuden ja vaikuttavuuden arviointi (VTT), pitkän aikavälin TKI-suunnitelmien valmistelu sekä rahoittajien koordinaatio (Sivista) ja kokonaisvaltaisen vision luominen suomalaiselle innovaatiojärjestelmälle (Kemianteollisuus).
- Kahdessa kommentissa esitetään TIN:n rinnalle **parlamentaarista elintä / seurantaryhmää** (Prof.liitto ja Tieteentekijöiden liitto)

Luku 4.2: Osaaminen ja T&K-työvoiman saatavuus

- Kommenteissa **osaamis- ja koulutustason nosto nähdään välttämättömäksi**: Tarvitaan kuitenkin toimia: osaamiskosysteemejä (Unifi), maahanmuuttoa (Teknologiateollisuus) ja resusointia (Professoriliitto) tulee kehittää. Ehdotetaan säännöllisen Korkeakoulutuksen tila –selvityksen tekemistä (Aalto).
- **Tutkijakoulutuksen lyhentäminen** edellyttäisi yliopistojen ja tutkimuslaitosten huomattavasti sitoutuneempaan ohjaukseen (Tieteentekijöiden liitto). OAJ, Nuorten Tiedeakatemia ja Hanken näkevät tutkijankoulutuksen lyhentämisen lyhytnäköisenä ja epärealistisena.
- Myös muiden kuin tohtorien merkitys TKI-ekosysteemissä huomioidaan kommentteissa (AMKE, Satakuntaliitto, Tampereen AMK)
- Tieteellisesti korkealaatuinen tutkimus toimii vetovoimatekijänä kansainvälisten huippututkijoiden saamiseksi Suomeen (Kemianteollisuus). Kv-osaajien yritysytteiksiä tulee kehittää esim. opinnäytteiden avulla (TEK), maahantulon sujuvuutta parantaa (Sivistystyönantajat), suomen kielen opetusta tehostaa (Palta). Samalla myös yritysten on palkattava enemmän ulkomailta tulevia osaajia (Teknologiateollisuus)

Luku 4.3. TKI-yhteistyön vahvistaminen

- TKI-toimijoiden **yhteistyön lisäämistä pidettiin tärkeänä**. Kumppanuuksia tukevista instrumenteista mm. Veturiyritysrahoitusta ja Lippulaivoja pidettiin hyvinä ja ppp-toimintamallien kehittämistä edelleen kannatettiin (Suomen Akatemia, Business Finland, sosiaali- ja terveysministeriö, Lääketeollisuus, Kemianteollisuus, Teknologiateollisuus, Ekonomiliitto, Åbo Akademi, Laurea, FCAI-lippulaiva)
- TKI-järjestelmää tulee kehittää niin, että se edistää parhaalla mahdollisella tavalla **ekosysteemikehitystä** (Turun AMK, Lapin AMK, Arene, Aalto-yliopisto, Business Finland, Jyväskylän kaupunki, Pirkanmaan liitto, Palta, Sivista, Suomen tekoälykeskus FCAI).

Luku 4.4. T&K-toiminnan kansalliset painopisteet ja strategiset valinnat

- **Strategisten valintojen avoin ja laaja valmistelu uudistettavan TIN:n johdolla saa laajasti kannatusta.** (Etelä-Pohjanmaan liitto, Ilmatieteen laitos, InFLAMES-lippulaiva, Insinööriliitto, Kemianteollisuus, Sivistystyönantajat, STTK, Suomen Akatemia, Teknologiateollisuus ry, Åbo Akademi) Rajallisten resurssien kohdentamista kansallisten painopisteiden kautta pidetään tärkeänä osana TKI-työn kehitystä. (Arene ry, Business Finland, Etelä-Karjalan liitto, Insinööriliitto, Tekniikan akateemiset TEK, Tulanet)
- Strategisten valintojen tekeminen on vaativaa ja niihin tulisi **jättää tilaa uudistumiselle ja aloille, joiden merkitys näkyy pidemmällä aikavälillä** (Turun yliopisto) ja **vältettävä liian kapeiden painopisteiden valintaa** (Unifi). Vapaalla tutkimusrahoituksella parannetaan tiedeyhteisön edellytyksiä käynnistää ja vahvistaa nopeasti tutkimusta (Professoriliitto).
- Kansallisten painopisteiden tulee huomioida **eri alueiden erikoistumisalueet ja strategiset painopisteet**, sekä EU:n vision mukainen alueiden älykäs erikoistuminen (Arene ry, Lapin AMK, Pohjanmaan liitto, Satakuntaliitto, Pohjois-Pohjanmaan ELY). Kahden kannanoton mukaan painopisteiden valinta ei saa johtaa siihen, että alueet menettäisivät saavutettua tai valmisteilla olevaa TKI-toimintaa (Lahden kaupunki, Päijät-Hämeen TKI-ryhmä).

Luku 4.5. T&K-rahoitus (1/3)

- **Lukuisissa kannanotoissa kannatettiin T&K-rahoituslisäyksen peruseriaatteita: tasapainoinen ja pitkäjänteinen T&K-rahoitus ja rahoituksen vahvistaminen läpi TKI-järjestelmän** (inFlames, VTT, Insinööriliitto, Vaikuttavuussäätiö, Suomen Akatemia, Unifi, Suomen tekoälykeskus FCAI, Turun yliopisto, yksityishenkilö Anssi Kähkönen, Business Finland, Tutkimuslaitosten yhteenliittymä Tulanet)
- **Perustutkimuksen painoarvoa** tulisi suunnitelmassa lisätä – oma perustutkimuksen linjaus soveltavan tutkimuksen rinnalle? (mm. Nuorten Tiedeakatemia, Taideyliopisto, Yliopistojen opetusalan liitto YLL)
- Osassa kannanottoja kiinnitettiin huomiota siihen, että **kuntien ja kaupunkien rooli** jää pieneksi ja korostettiin kaupunkien roolia innovaatioalustoina ja testbedeinä (Jyväskylän kaupunki, Helsingin kaupunki), myös maakuntien roolia korostettiin (ks. Luku 2)
- **Korkeakoulusektorit** esittävät T&K-rahoituksen lisäämistä T&K-toiminnan laadun ja määrän nostamiseksi **ilman korvamerkintää ja/tai tohtorinkoulutuksen ja jatkuvan oppimisen TKI-toteutusten lisäksi** (Unifi, Arene, Professoriliitto, Tieteen tekijöiden liitto, Sivistystyönantajat, OAJ, Unifi, YLL, Åbo Akademi, Turun yliopisto, Tampereen yliopisto, Aalto yliopisto, yksityishenkilönä Otto Toivanen)
- Moni kannanotto käsitteli myös **yliopistojen innovaatiotoimintaa ja ekosysteemien kehittämistä**, mikä tulisi tunnistaa osana yliopistojen TKI-toimintaa (Unifi, Turun yliopisto, Tampereen yliopisto, Helsingin yliopisto, Suomen Ekonomit, Helsingin kaupunki)

Luku 4.5. T&K-rahoitus (2/3)

- TKI-lisärahoituksen suuntaaminen **tutkimusorganisaatioiden ja yritysten yhteistyöhön sai laajaa kannatusta** (Kemianteollisuus, Teknologiateollisuus, Laurea, Turun, Tampereen ja Lapin amk, Arene, Helsingin yo, VTT).
- Instrumentaatiota kommentoineista valtaosa kannatti **nykyisiä instrurmenttejä** tai niiden kokonaisuutta ja niiden kehittämistä (mm. Helsingin yliopisto, Photonics Finland, TEK). Lisäksi yksittäisissä lausunnoissa esitettiin erilaisia uusia/täydentäviä rahoitusinstrumentteja (insinööriliitto, Metropolia Amk, UNIFI, maakuntien liitot)
- **Tutkimuslaitosten perusrahoituksen lisäämistä kannatettiin monissa kannanotoissa** (Tulanet, ilmatieteen laitos, Professoriliitto, LUKE, Tieteentekijöiden liitto, Laurea AMK, VTT, Pirkanmaan liitto, TEK, Teknologiateollisuus, Turun yliopisto, THL).
- Muutamien tahojen mukaan **pk-yritysten osallistumista TKI-toimintaan** sekä TKI-kyvykkyyttä tulee parantaa toimenpiteillä, jotka lisäävät niiden absorptiokyvykkyyttä (Kemianteollisuus, Teknologiateollisuus, Kaupan liitto)

Luku 4.5. T&K-rahoitus (3/3)

- **Riittävän perusrahoituksen merkitystä** korostettiin tärkeimpänä eurooppalaisen ja kv. T&K-rahoituksen kotiuttamisen mahdollisuuksien kannalta (Arene ry, Turun AMK, Luonnonvarakeskus, Tieteentekijöiden liitto, Laurea AMK, Ilmatieteen laitos, Sivistystyönantajat, yksityishenkilönä Otto Toivanen, VTT). **Vastinrahoituksen toteuttamista esimerkiksi omalta budjettimomentilta tai muin tavoin kannatettiin** myös (mm. CSC, Suomen Ekonomit) Lisäksi nähtiin tärkeänä kansallisten tukirakenteiden (kuten EUTI, NCP) vahvistaminen kansainvälisistä rahoituslähteistä tiedottamiseen, neuvontaan, hakuihin vaikuttamiseen ja rahoituksen osoittamiseen myös kv jäsenyyksien hyödyntämiseen (jäsenmaksujen lisäksi).
- Usea kannanotto piti **hyvinvointialueilla toteutettavan T&K-toiminnan** mahdollistamista ja myös **kliinisen tutkimuksen rahoituksen turvaamista** tärkeänä (mm. Helsingin kaupunki, Tampereen yliopisto, Etelä-Karjalan liitto, TEK, yksityishenkilönä Jukka Westermarck).
- Usea kannanotto nosti erikseen esille **syvemmän infrastruktuurien käsittelyn** tarpeen. Esimerkiksi aineisto- ja datainfrastruktuurien roolin ja merkityksen kasvun lisäämistä osioon esitettiin (CSC, Unifi, Turun yliopisto, yksityishenkilönä Otto Toivanen). Myös yliopistot tulee mainita linjausluonnoksessa ja niiden tulisi olla keskeisiä infrastruktuurirahoituksessa (Professoriliitto, Tieteentekijöiden liitto, Tampereen yliopisto). Lisäksi esitettiin rahoitusta varataan myös infrastruktuurien ylläpitoon ja käyttöön (Ilmatieteen laitos, inFlames, Oulun yliopisto, Biokeskus Suomi).

Luku 4.6 T&K-rahoituksen seuranta ja vaikuttavuuden arviointi

- Useat kannanotot yhtyvät siihen, että **vaikuttavuutta on tarkasteltava monipuolisesti määrällisiä mittareita laajemmin eri menetelmiä käyttäen** (mm. Turun yliopisto, Suomen Akatemia) ja sisällyttää mukaan laadulliset mittarit (Tieteellisten seurain valtuuskunta, Uudenmaan liitto). Yhteiskunnan hyödyt on tunnistettava mahdollisimman laajasti. (Lääketeollisuus).
- Kahden kannanoton mukaan seurannan ei tulisi lisätä kohtuuttomasti tutkimusorganisaatioiden hallinnollista kuormaa (Oulun yliopisto, Yliopistojen opetusalan liitto YLL).
- Kannanotoissa esitettyjä ehdotuksia **lisättäväksi tai täydentäväksi seurantamittareiksi**:
 - Työn tuottavuuden kehitys (Turun AMK, Arene ry, Insinööriliitto, Suomen Ekonomit, Laurea AMK, Pohjois-Karjalan ELY-keskus, yksityishenkilönä Otto Toivanen).
 - Ulkomaalaisten opiskelijoiden ja tutkijoiden määrän lisäksi kyky sitouttaa heidän jäämistään Suomeen valmistumisen jälkeen (Nuorten Tiedeakatemia) ja työllistyminen sekä suuntautuminen tutkijaksi (Suomen Ekonomit).
 - Korkean osaamisen tai tutkimustietoon perustettavien innovaatioiden ja tietointensiivisten uusien yritysten syntyminen (Tampereen yliopisto, yksityishenkilönä Otto Toivanen).

Luku 4.7. Tutkimus- ja innovaatiomyönteinen toimintaympäristö

- **Kaupallistamista ja tulosten jalkauttamista** tulisi (raportissa) syventää (Suomen ekonomit), tutkimuksesta syntyvän innovaatiopotentiaalin hyödyntämisen ja näiden kehittämisen tukemisen tärkeys nousi esille useissa kommentteissa (YYO, LAB AMK)
- Toimintaympäristö hallinnonaloja ja aluetoimintaa läpileikkaavaksi (Yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskus, Pohjois-Karjalan ELY-keskus).
- **Koulutus:** Innovatiivinen ajattelutavan rohkaisu peruskoulusta koko työuran ajan, yrittäjyys ja innovatiivisuus osaksi tutkijakoulutusta ja tutkijoiden arkipäivää, kansainvälisyys vaatii suomalaiselta elinkeinoelämältä parempaa englanninkielen osaamista ja hyväksymistä (Insinööriliitto). Kielikoulutusta lisättävä (UNIFI).
- **Kokonaisvaltaisen ja uudistumismyönteisen elinkeino- ja kasvupolitiikkaan kytkeytyvän** lähestymistavan tärkeys tulisi huomioida raportissa (Business Finland)
- Lainsäädännön uudistaminen ja ajantasaistaminen tutkimuksen tarpeiden tulosten hyödyntämisen, kaupallistamisen, yritysten muodostamisen näkökulmista on tarpeen. Lisäksi lakien osin tiukka – kansallinen ja EU - tulkinta ja lakeihin liittyvät toimenpiteet saivat kritiikkiä. (Aalto, UNIFI, Helsingin Yliopisto, THL, TULANET, Teknologiateollisuus, Sivista, Suomen ekonomit, Lääketeollisuus)

Yksityiskohtainen yhteenveto luvuittain (diat 17-45)

Parlamentaarinen työryhmä
Parlamentarisk arbetsgrupp

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

2 TKI-järjestelmä ja T&K-rahoitus (1/2)

- Sosiaalinen innovaatiotoiminta vahvemmin esiin?
 - Järjestelmäperusteinen tarkastelu jättää liian vähälle huomiolle talouskasvun moninaiset vaikutukset, joista osa kielteisiä (ilmaston lämpeneminen, ympäristöongelmat), sulkee ulkopuolelle erityisesti kansalaisyhteiskunnan toimijat, ei huomioi yhteiskunnallisten yritysten erityispiirteitä (missiolähtöisyys, yhteiskunnallinen vaikuttavuus, rajoitettu voitonjako, avoimuus, läpinäkyvyys) (YYO).
 - ESG-tavoitteista myös S-tavoitteen edistämiseen pitäisi panostaa vahvemmin (Suomen ekonomit).
- TKI-toiminta tulee tunnistaa keskeisenä välineenä yhteiskunnallisten murrosten ja rakenteellisten uudistusten edistämisessä (STM).
- Transformatiivisen innovaatiopolitiikan rooli Suomen TKI-järjestelmän uudistamisessa tulisi selkeyttää (BF).
- Innovaatiopolitiikan muutossuuntana transformatiivisuuden lisäksi tulisi tunnistaa EU:n strategisen autonomian sekä geo- ja turvallisuuspoliittisten päämäärien edistäminen innovaatiopolitiikan avulla (Pirkanmaan liitto) (*eikö ole jo raportissa?*)
- Start-up ja spinn-off yritysten näkökulma puuttuu (Tampereen yo), yhteys uutta luovan tutkimuksen ja yritysveltoisen K&I-työn välillä on saatava kiinteämmäksi ja molemmin suuntaisesti vaikuttavaksi (Aalto yo)
- Järjestelmän merkittävimpiä uudistuksia voisi reflektoida enemmän sekä miksi ko. kehityssuunnat valittu ja ovatko olleet hyödyllisiä (STTK)
- Kappaleessa 2.2 olisi hyödyllistä reflektoida enemmän tulevalle suomalaiselle t&i-politiikalle valittua suuntaa.

2 TKI-järjestelmä ja T&K-rahoitus (2/2)

- Luvussa tulisi tunnistaa maakuntien liittojen ja ELY-keskusten rooli pk-yritysten ja julkisen sektorin TKI-toiminnan ja –ympäristön kehittämishankkeiden rahoituksessa mm. EAKR- ja ESR-ohjelmien rahoituksella ja TKI-rahoituksen kohdentamisessa tulisi ottaa huomioon maakuntien älykkään erikoistumisen strategiat (Pirkanmaan, Etelä-Karjalan, Etelä-, Pohjois-Pohjanmaan, Pohjanmaan, Satakunnan).
- TKI-vision tulisi sisältää alueellisen ulottuvuuden elementtejä, kuten EU:ssa (Partnership for Regional Innovation) ja Yhdysvalloissa CHIPS and Science Act).
- 4% tavoite edellyttää aluepolitiikkaa, joka ei syrji Etelä-Suomen maakuntia esimerkiksi rakennerahastopäätöksissä tai koulutuksen tarjonnan kehittämisessä (Päijät-Hämeen TKI-ryhmä, Lahden kaupunki)
- Tukimuodoista puuttuu rakennerahastojen osuus (ESR + EAKR) (AMKE), säätiöt (Säätiöt ja rahastot ry)
- Muutamit tahot korostavat aloja, joita TKI-toiminnassa tai raportissa ei tuoda esille: kulttuuri- ja luovat alat (Kulta Ry, Suomen Muoti ja Tekstiili); alat, joilla sivistyksellinen, kulttuurinen ja taiteellinen arvo (OAJ); kaupallisen, käyttäytymistieteellisen ja luovan osaamisen hyödyntäminen (Suomen Muoti ja Tekstiili)
- Olisi tarpeellista tarkastella TKI-järjestelmän suhdetta elinkeinorakenteessa ja taloudessa tapahtuviin muutoksiin ja miten TKI-järjestelmä pystyy luomaan kilpailuetua jatkossa (talouden palveluvaltaistuminen, TK-menojen kasvu palvelualoilla lähinnä IT-aloilla, digitaaliset alustat & globaali kilpailu) (Palta). Palvelualojen työllistävä rooli vahvemmin esiin (Suomen ekonomit)
- Korkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen aloituspaikkojen määrää pitäisi nostaa erityisesti työvoimapula-aloilla ja kasvukeskuksissa (Hki kaupunki) (*osaamista käsittelevään lukuun?*)

3 Valtion T&K-rahoituksen lisääminen

- Pitkäjänteinen perusrahoitus saa kannatusta (ml. Professoriliitto, Lippulaivat). Samalla kuitenkin muistutetaan kaupallisen tutkimuksen tärkeydestä (Insinööriliitto) ja soveltavan tutkimuksen merkityksestä perustutkimuksen rinnalla (Tulanet).
- Ammattikorkeakoulujen (ml. Arene) kannanotoissa ongelmallisena nähdään suunnitelmat TKI-perusrahoituksen kohdentamisesta jatkuvaan oppimiseen.
- TKI-investointien nosto nähdään keskeisenä vetovoimatekijänä kansainvälisille investoinneille (VTT). Samalla myös huomioidaan, että kotimaisen rahoituksen rinnalla pitäisi varmistaa riittävät mekanismit EU-rahoituksen kotiuttamiseksi (CSC).
- Kommenteissa on laajasti huomioita rahoituksen kohdentamisesta ja painotuksista. T&K-rahoitusta peräänkuulutetaan sidosryhmistä riippuen joko talouskasvua tuoville toimialoille (Lääketeollisuus), yrityksille (Metsäteollisuus), yhteiskuntatieteelliseen tutkimukseen (mm. Taideyliopisto), luonnontieteellisen ja teknisen perustutkimukseen (Kemianteollisuus) tai myös uusille nouseville aloille (Tampereen yliopisto).

4.1 TKI-järjestelmän johtaminen ja ohjaus (1/2)

- Esitystä tutkimus- ja innovaationeuvoston uudeksi toimintamalliksi kannatetaan laajasti: kaikki tahot, jotka ottivat suoraan asiaan kantaa, kannattavat uudistusta (33 kommentoijaa, mm. UNIFI, Arena, Tulanet, EK, Teknologiateollisuus, BF, Suomen Akatemia, HY, Aalto, Professoriliitto, Tieteentekijöiden liitto).
- TIN:n kokoonpano: yleensä kommentoijissa esitetään, että kommentoivan tahon tai sen taustaryhmän tulisi olla neuvostossa edustettuna.
 - Tieteentekijät esittävät että neuvostossa olisi tutkijakunnan kollektiivinen edustus.
- TIN:n tehtäviin esitetään eräitä täydennyksiä, mm. julkisten TKI-investointien kohdentamisen, tehokkuuden ja vaikuttavuuden arviointi (VTT), pitkän aikavälin TKI-suunnitelmien valmistelu sekä rahoittajien koordinaatio (Sivista) ja kokonaisvaltaisen vision luominen suomalaiselle innovaatiojärjestelmälle (Kemianteollisuus).
- Muutamissa kommentoijissa korostetaan TKI-järjestelmän johtamisessa avoimuutta, sidosryhmien osallistamista ja sitä, että TIN:n tulee jatkossa käydä laaja-alaista ja monipuolista dialogia eri sidosryhmien kanssa (mm. Turun yliopisto, Suomen Akatemia, Jyväskylän kaupunki, InFLAMES-lippulaiva, Kaupan liitto)

4.1 TKI-järjestelmän johtaminen ja ohjaus (2/2)

- Kansainvälisistä asiantuntijoista koostuvaa alaryhmää kannatettiin muutamassa kommentissa (mm. UNIFI, Aalto-yliopisto)
- Kahdessa kommentissa esitetään TIN:n rinnalle parlamentaarista elintä / seurantaryhmää (Prof.liitto ja Tieteentekijöiden liitto)
- Maakuvatyön merkitystä painotetaan muutamissa kommentteissa (mm. EK). BF korostaa, että roolit tulee olla selkeät suhteessa UM:n ja Team Finland -verkoston tekemään maakuvatyöhön.
- Muutamassa kommentissa korostetaan sitä, että TIN:iin ja sen avainrooleihin saadaan riittävän syvä asiantuntemus ja näkemyksellisyys (BF, FCAI)
- Yhdessä kommentissa esitetään tutkimuslainsäädäntöneuvostoa TIN:n yhteyteen (HY).

4.2 Osaaminen ja T&K-työvoiman saatavuus (1/2)

Osaamistason nosto

- Kommenteissa osaamis- ja koulutustason nosto nähdään välttämättömäksi: Tarvitaan kuitenkin toimia: osaamiskosysteemejä (Unifi), maahanmuuttoa (Teknologiateollisuus) ja resussointia (Professoriliitto) tulee kehittää. Ehdotetaan säännöllisen Korkeakoulutuksen tila –selvityksen tekemistä (Aalto).

T&K-henkilöstö ja tohtorikoulutus

- Tutkijakoulutuksen lyhentäminen edellyttäisi yliopistojen ja tutkimuslaitosten huomattavasti sitoutuneempaan ohjausta (Tieteentekijöiden liitto). OAJ, Nuorten Tiedeakatemia ja Hanken näkevät tutkijankoulutuksen lyhentämisen lyhytnäköisenä ja epärealistisena.
- Kannanotoissa mainittiin yliopistojen olevan sitoutuneita tohtorin koulutuksen lisäämiseen (Turun yliopisto).
- Myös muiden kuin tohtorien merkitys TKI-ekosysteemissä huomioidaan kommentteissa (AMKE, Satakuntaliitto, Tampereen AMK).

4.2 Osaaminen ja T&K-työvoiman saatavuus (2/2)

Osaamisperäinen maahanmuutto

- Tieteellisesti korkealaatuinen tutkimus toimii myös vetovoimatekijänä kansainvälisten huippututkijoiden saamiseksi Suomeen (Kemianteollisuus). Kv-osaajien yritysytteiksi tulee kehittää esim. opinnäytteiden avulla (TEK), maahantulon sujuvuutta parantaa (Sivistystyönantajat), suomen kielen opetusta tehostaa (Palta). Samalla myös yritysten on palkattava enemmän ulkomailta tulevia osaajia (Teknolohiateollisuus).
- Lukuvuosimaksujen verovähennysoikeutta ulkomaalaisille opiskelijoille kannatetaan (mm. Insinööriliitto, Arene, Tekniikan Akatemia).

Yhteistyö ja tutkimuksen laatu

- Kommenteissa peräänkuulutetaan kannusteita yrityksille palkata tohtorikoulutettava. (Jyväskylän kaupunki). Samalla myös nähdään tärkeäksi tutkijauran houkuttelevuuden lisääminen (Ilmatieteenlaitos). Tohtoreiden osuutta TKI-henkilöstöstä ei tule kasvattaa määrällisistä tohtoritehtailua jatkamalla, vaan panostamalla laatuun (Tohtoriverkosto).

4.3 TKI-yhteistyön vahvistaminen

- Akatemian ja Business Finlandin välisen kumppanuusmallin kehittämistä pidetään tärkeänä, ja toivotaan kumppanuusmallin kehittämistä ja rahoitusinstrumenttien yhteensopivuuden yhtenäisen TKI-ketjun vahvistamiseksi varmistamista. (Suomen Akatemia, Business Finland, sosiaali- ja terveysministeriö, Lääketeollisuus, Kemianteollisuus, Teknologiateollisuus, Ekonomiliitto, Åbo Akademi, Laurea).
- Monessa vastauksessa todettiin, että TKI-järjestelmää tulee kehittää niin, että se edistää parhaalla mahdollisella tavalla ekosysteemikehityksen.
- Yritysten ja korkeakoulujen kumppanuuksia tulisi edistää levittämällä hyviä yhteistyön käytäntöjä ja varmistamalla yhteistyön kannattavuus kaikille osapuolille (mm. IPR-asioista sopiminen).
- Tutkijoiden meritoitumisen arvioinnissa tulee CoARA-aloitteen mukaisesti huomioida nykyistä paremmin julkaisujen lisäksi myös yrityksissä tehty tutkimustyö, jotta yritys-yhteistyö sekä tutkijan urakierto yliopiston ja yrityksen välillä tulee houkuttelevammaksi. (Teknologiateollisuus, Jyväskylän kaupunki). CoARA-aloite ei kaikilta osin huomioi kovinkaan hyvin tutkimuslaitosten toimintatapoja. (Tulanet, VTT)
- Suunnitelma nähtiin ongelmalliseksi taide- ja kulttuurialojen TKI-toiminnan kannalta, koska tuleva rahoituspohja perustuu suurelta osalta yritysrahoituksen kasvuun ja BF-rahoitukseen. Toivottiin myös yhteistyönäkökulmaan sosiaalisten innovaatioiden huomiointi. (Taideyliopisto, Yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskus YYO)
- Kv-kumppanuuksia tulisi kehittää systemaattisesti myös kansainvälisten tutkimusinfrastruktuurihankkeiden ja -yhteistyön kautta. (CSC)

4.4. T&K-toiminnan kansalliset painopisteet ja strategiset valinnat 1/3

- Strategisten valintojen avoin ja laaja valmistelu uudistetun TIN:n johdolla saa laajasti kannatusta (Etelä-Pohjanmaan liitto, Ilmatieteen laitos, InFLAMES-lippulaiva, Insinööriliitto, Kemianteollisuus, Sivistystyönantajat, STTK, Suomen Akatemia, Teknologiateollisuus ry, Åbo Akademi). Useassa kannanotossa strategisten valintojen tekemistä ja kansallisten painopisteiden tunnistamista pidetään tärkeänä osana TKI-järjestelmän kehittämistä ja rajallisten panosten käyttöä. (Arene ry, Business Finland, Etelä-Karjalan liitto, Insinööriliitto, Tekniikan akateemiset TEK, Tulanet)
- Usean kannanoton mukaan strategisten valintojen rinnalle on jätettävä tilaa uudistumiselle ja perustutkimukselle (Turun yliopisto) ja vältettävä liian kapeiden painopisteiden valintaa (Unifi). Vapaalla tutkimusrahoituksella parannetaan tiedeyhteisön edellytyksiä käynnistää ja vahvistaa nopeasti tutkimusta (Professoriliitto). Lisäksi todettiin, että tutkimus- ja yritysälähtöiselle kehittämiselle tulee jättää tilaa (Sivistystyönantajat), vaikkei niillä olisi kytkentää strategiaan painopisteisiin (Palta).
- Monet kannanotot painottivat resurssien keskittämisen tärkeyttä. Yhden kannanoton mukaan luvussa 4.4. todetaan Suomen tarvitsevan ”enemmän” osaamiskeskittyimiä, missä on riskinä, että viesti ymmärretään väärin, ja kuvitellaan tavoitteen ohjaavan hajauttamaan entisestään Suomen kansainvälisessä vertailussa ennestäänkin aivan poikkeuksellisen hajautettuja resursseja. (Aalto-yliopisto). Resursseja on kohdennettava potentiaalisimpien keskittymien vahvistamiseen erityisesti yliopistokaupungeissa (Helsingin yliopisto). Lisäksi todettiin, että Suomen panostukset pirstoutuvat liian pieniksi saarekkeiksi ja julkinen tuki hajaantuu, kun monet muut maat taas pyrkivät kohdentamaan panostuksiaan (VTT).

4.4. T&K-toiminnan kansalliset painopisteet ja strategiset valinnat 2/3

- Muutamit kannanottajat totesivat, että valintoja tekevä prosessi on käynnistettävä mahdollisimman ripeästi ja sisällölliset painotukset valittava vuoden loppuun mennessä (Business Finland) hyödyntäen jo olemassa olevaa työtä ja raportteja Suomen vahvuusalueista. (VTT)
- Muutamissa kannanotoissa painotettiin, että valinnoissa on otettava huomioon niin kansainvälisesti tasokkain tutkimuksemme kuin yritystemme vahvuudet (Helsingin yliopisto). On panostettava sellaisiin osaamisalueisiin, joilla löytyy uskottava perusta maailman kärkeen nousemiseksi (Aalto-yliopisto).
- Muutamissa kannanotoissa painotettiin valmistelun poikkialaisuuden tärkeyttä ja eri tieteenalojen lisäksi luovien alojen edustajien mukaan ottamista strategisten valintojen valmisteluun (Suomen Tekstiili & Muoti ry, Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit ry) ja lisäksi ihmistieteiden ja taidealojen näkökulmien huomioimista (Taideyliopisto).
- Useissa kannanotoissa painotettiin Suomen aktiivisuutta eurooppalaisessa tutkimus- ja innovaatio toiminnassa (Teknologiatoimintakeskus, Satakuntaliitto) ja suomalaisten toimijoiden tukemista ja kannustamista osallistumaan EU-rahoitusohjelmien instrumenttien hakuun (STM, Luonnonvarakeskus). Tarvitaan kansallista koordinaatiota sen osalta, missä EU:n rahoitusohjelmissä ja kumppanuuksissa suomalaiset toimijat ovat mukana (Oulun yliopisto).

4.4. T&K-toiminnan kansalliset painopisteet ja strategiset valinnat 3/3

- Alueellisesta näkökulmasta usea kannanotto painotti, että kansallisten painopisteiden tulee huomioida eri alueiden erikoistumisalueet ja strategiset painopisteet, sekä EU:n vision mukainen alueiden älykäs erikoistuminen (Arene ry, Lapin AMK, Pohjanmaan liitto, Satakuntaliitto, Pohjois-Pohjanmaan ELY). Kahden kannanoton mukaan painopisteiden valinta ei saa johtaa siihen, että alueet menettäisivät saavutettua tai valmisteilla olevaa TKI-toimintaa (Lahden kaupunki, Päijät-Hämeen TKI-ryhmä).
- Yhden kannanoton mukaan epäselväksi jää, miten osaamisvahvuuksien tunnistaminen tapahtuu ja mitä siitä seuraa politiikkatoimien osalta. Osio sallii sekä sen tulkinnan, että keskitetysti tehdään voimakkaista priorisointipäätöksiä kuin senkin, että tavoitteena on seurata sitä, millä tutkimuksen/yritystoiminnan lohkoilla tapahtuu edistystä (ns. "bottom-up" lähestymistapa) (yksityishenkilönä Otto Toivanen).
- Yhden kannanoton mukaan TIN:n työn suuntaamiseksi ehdotuksen olisi oltava täsmällisempi ja tehtävä ehdotus esim. yhteistyöelimen perustamiseksi, joka linkittäisi alueelliset ja kansalliset julkiset toimijat, NGO ja muut non-profit toimijat, sekä muut T&K työtä tekevät ja edistävät tahot toisiinsa (Keksintösäätiö sr). Strategisten painopisteiden valinta pitäisi kuvata myös TIN:n toimintaa kuvaavassa kappaleessa 4.1., jotta se olisi yhdenmukainen luvun 4.4. kanssa. (Turun yliopisto)
- Keskusteluun tarvitaan mainittujen tahojen lisäksi TKI-työtä tekeviä ihmisiä edustavat kollektiiviset tahot eli ammattiliitot (Tieteentekijöiden liitto).
- Strategisilla painopistealueilla tulee ennakoivasti selvittää myös sääntelyn muutostarpeita. (TEK)
- Ministeriöiden rooli strategisten painopisteiden valinnassa tulisi kuvata linjausluonnoksessa (Puolustusministeriö).
- Temaattisesti digivihreä siirtyä nähdään useassa kannanotossa erityisen merkittävänä strategisen valinnan pohjana (Uudenmaan liitto, Kemianteollisuus, AMKE ry, VTT), jonka lisäksi strategisina painopisteinä nähdään perustutkimus (Nuorten Tiedeakatemia) ja toisaalta terveys (Helsingin yliopisto) ja planetaarinen hyvinvointi (THL). Yhdessä kannanotossa kehoitettiin hyödyntämään Teknologianeuvottelukunnan tunnistamia teknologia-alueita (Suomen tekoälykeskus FCAI).

4.5 T&K-rahoitus: Yleiset huomiot

- Lukuisissa kannanotoissa kannatettiin T&K-rahoituslisäyksen peruseriaatteita: tasapainoinen ja pitkäjänteinen T&K-rahoitus ja rahoituksen vahvistaminen läpi TKI-järjestelmän (inFlames-lippulaiva, VTT, Insinööriliitto, Vaikuttavuussäätiö, Suomen Akatemia, Unifi, Suomen tekoälykeskus FCAI, Turun yliopisto, yksityishenkilö Anssi Kähkönen, Business Finland, Tulanet)
- Usea lausunto korosti yritysvetoisuutta (mm. Metsäteollisuus ry) tai rahoituksen kohdentamista yksityisiä investointeja vivuttavasti (Business Finland). Elinkeinoelämän edustajat kannattivat tki-lisärahoituksesta 50% suuntaamista yrityksille (Kemianteollisuus, Sivista, Kaupan liitto, Teknologiateollisuus, Metsäteollisuus, EK, Palta (suurin osa BF rahoitukseen). Kaksi kannanottoa kiinnitti huomiota siihen, että linjaukset ei sisällä kannanottoja rahoituslisäysten suuruudesta (PALTA, OAJ) ja kolmas, että vain yhden sektorin osalta on esitetty lisäyksen tasoa (THL).
- Useissa kannanotoissa korostettiin monitieteisyyden merkitystä mm. missiolähtöisen toiminnan ja transformatiivisen innovaatiopolitiikan tueksi.
- Muutamissa kannanotoissa painotettiin sosiaalisten innovaatioiden merkitystä ja näkökulman uupumista raporttiluonnoksesta, myös rahoituksesta (mm. YYO, Suomen Ekonomit)
- Useissa kannanotoissa koettiin raportin mukainen perus- ja soveltavan tutkimuksen jaottelu vanhentuneeksi. (HY, Professoriliitto, Aalto yo, YLL). Lisäksi ehdotettiin perustutkimuksen painoarvon lisäämistä suunnitelmassa ja oman osion lisäämistä sille (Nuorten tiedeakatemia, YLL) sekä korostettiin perustutkimuksen aikajänteiden huomioimista (Taideyliopisto)
- Useissa kannanotoissa nostettiin lisäksi esille tarve panostaa myös koulutukseen (Tieteentekijöiden liitto) koulutusmäärärahoilla (Kemianteollisuus, Teknologiateollisuus, Suomen yliopistojen Rehtorineuvosto Unifi). Joissain lausunnoissa korostettiin vihreän siirtymän kannalta tärkeitä aloja, kuten luonnontieteet ja teknologia (Kemianteollisuus), kun taas toisissa pidettiin tärkeänä laajempaa alojen huomioimista (mm. Unifi, taideyliopisto, OAJ)
- Osassa kannanottoja kiinnitettiin huomiota siihen, että kuntien ja kaupunkien rooli jää pieneksi ja korostettiin kaupunkien roolia innovaatioalust)oina ja testbedeinä (Jyväskylän kaupunki, Helsingin kaupunki), myös maakuntien roolia korostettiin, ja tarvetta uudelle aluepoliittiselle innovaatorahoitusvälineelle
- Joissain kannanotoissa esitettiin, että kansainvälisyys, kansainvälinen yhteistyö ja sen moninaiset hyödyt tulisi näkyä raportissa ja linjauksissa vahvemmin (Oulun yliopisto, Yliopistojen opetusalan liitto YLL, Metsäteollisuus ry)

4.5 T&K-rahoitus: Linjaus 1 – valtionrahoitus yliopistojen toimintaan

- Yliopistojen T&K-toiminnan rahoitusta korostettiin korkeatasoiseen tutkimukseen panostamisen keskeisenä keinona tutkimuksen ja korkeakoulutuksen määrän ja laadun sekä TKI-osajien saatavuuden varmistamiseksi (mm. Unifi, HY, inFlames-lippulaiva, Sivista) ja yliopistojen perusrahoituksen korvamerkitsemätöntä kasvattamista puolellettiin (mm. professoriliitto, tieteen tekijät, Sivista, OAJ, Unifi, YLL, Åbo Akademi).
- Useassa kannanotossa korostui tohtorinkoulutuksen ohella muuhun tutkimuksen tekemiseen rahoitus (Turun yliopisto, Tampereen yliopisto, Aalto yliopisto). Kun perustutkimuksen rahoitus on riittävällä tasolla, tuottaa myös kilpailtu tutkimusrahoitus parempia tuloksia (Otto Toivanen). Kemian liitto korosti korkeakoulujen rahoituksen kohdentamista tutkimuksen laadun nostoon ja vaikuttavuuden lisäämiseen).
- Yhdessä kannanotossa todettiin, että Suomi jää pohjoismaista jälkeen asukaskohtaisessa panostuksessa tutkimukseen ja tutkijan koulutukseen (Suomi <200€/asukas, Ruotsi >250€ ja Tanska >300€) (TEK)
- Kannanotoissa mainittiin yliopistojen olevan sitoutuneita tohtorin koulutuksen lisäämiseen (Turun yliopisto), Yksi kannanotto edellytti rahoituksen kohdentumista myös professoreiden palkkaamiseen (Professoriliitto). Muutamassa kannanotossa korostettiin tohtorinkoulutuksen laajaa jakautumista eri tarvealoille (mm. Unifi), joissain taas korostui kohdentuminen tarkkaan valikoiduille aloille (mm. Kemian liitto). Kannanotoissa muistutettiin myös työelämän tarpeen ennakkoinnin vaikeudesta ja virhemahdollisuuksien tasosta (Turun yliopisto)
- Erityisesti korotettiin tarvetta resursoida rahoituksen lisäyksellä laajasti tutkimusta ja korostettiin sen mahdollistavan myös kilpaillun rahoituksen paremman hyödyntämisen (mm. HY, Unifi)
- Moni kannanotto käsitteli myös yliopistojen innovaatiotoimintaa ja ekosysteemien kehittämistä. Tälle toivottiin omaa rahoitusinstrumenttia (HY) ja tunnistamista raportissa osana yliopistojen TKI-toimintaa (Turun yliopisto, Tampereen yliopisto, Suomen Ekonomit, Helsingin kaupunki)
- Osa kannanotoista esitti lisärahoitusta yliopistojen ylläpitämiin tutkimusinfrastruktuureihin (ks myös linjaus 9) (Turun yliopisto, Tampereen yliopisto)

4.5 T&K-rahoitus: Linjaus 2 - Suomen Akatemian rahoitus

- Suomen Akatemian roolia tutkimuksen laadun ja vapaan tutkimuksen takaamisessa korostettiin ja Akatemian rahoituksen lisäämistä kannatettiin lukuisissa kannanotoissa (HY, Tieteentekijöiden liitto, Åbo Akademi, InFlames-lippulaiva, Sivista, SA, Unifi, Turun yliopisto). Moni korosti myös SA toimintamenojen lisäämisen tarvetta (mm. Tieteen tekijöiden liitto, SA). Usea kiinnitti huomiota siihen, että Akatemian rahoittamien hankkeiden läpimenoprosentti on kansainvälisesti alhainen (Turun yliopisto, Jukka Westermarck, Tampereen yliopisto)
- Usea kannanotto nosti erikseen esille perustutkimuksen roolin tulevaisuuden ennakoimattomiin tarpeisiin varautumiseksi (InFlames-lippulaiva, Taideyliopisto) ja Akatemian rahoituksen läpimenoprosentin alhaisuuden kansainvälisesti (**Lisätään**)
- Joissain kannanotoissa esitettiin SA rahoituksen kohdentamista vahvemmin soveltavaan tutkimukseen (Arene, Laurea AMK).
- Suomen Akatemian lippulaivainstrumenttia pidettiin onnistuneena ja siihen panostamista myös jatkossa esitettiin (InFlames-lippulaiva, ISY (liittyy myös linjaukseen 4)).
- Myös huippuyksikkörahoituksen lisäämistä esitettiin pitkäjänteisen tieteen ja osaamisen kehittämisen keinona (TEK).
- Lisäksi esitettiin, että Suomen Akatemian instrumenttien kannustavuutta osallistua eurooppalaisiin ohjelmiin (STM) ja/tai kevyempää hakumenettelyä EU-hauissa erinomaisiksi arvioituille mutta rahoituksen ulkopuolelle jääneille hankkeille (Nuorten Tiedeakatemia)
- Yksi kannanotto esitti rahoituksen kohdentamista nykyistä suuremmassa suhteessa lääketieteisiin (Jukka Westermarck) (liittyy myös linjaukseen 9) ja toinen korosti tarvetta linjata perus- ja kilpaillun rahoituksen suhdetta ja perusrahoituksen kanavoitumista (Otto Toivanen)

4.5 T&K-rahoitus: Linjaus 3 – valtionrahoitus ammattikorkeakoulujen toimintaan

- AMKien rahoituksen lisäämistä kannatettiin useissa kannanotoissa (Arene, TAMK, Tieteen tekijöiden liitto, Etelä-Karjalan liitto, Sivista)
- Lisäyksen kohdentamista jatkuvan oppimisen toteutuksen kautta pidettiin liian rajallisena ja sen ohella (tieteen tekijät, Sivista) tai sijaan korostettiin AMK:ien perusrahoituksen lisäämisen tarvetta (Arene, TAMK, Laurea AMK,
- Kahdessa kannanotossa esitettiin AMK:eille kohdennettua uutta, kansallista rahoitusinstrumenttia (Insinööriliitto ja Metropolia-AMK), joista toinen ehdotti Lippulaiva-instrumenttiä vastaavaa rahoitusta (Metropolia AMK). Yhdessä kannanotossa AMK:eille toivottiin tki-rahoitusinstrumentteja ja –toimintamalleja, yhteistyöalustoja, yhteiskäyttöisiä kehitys- ja testiympäristöjä (erityisesti pk-yhteistyöhön) (Suomen Tekstiili ja Muoti)
- AMK-sektorin rooli myös isompien kuin pk-yritysten ja yhteiskunnan muiden toimijoiden (ml hyvinvointialueiden) kanssa haluttiin tuotavan esille (Arene)

4.5 T&K-rahoitus: Linjaus 4 - Soveltava tutkimus sekä yritysten ja julkisten tutkimusorganisaatioiden yhteistyön rahoitus

- TKI-lisärahoituksen suuntaamista tutkimusorganisaatioiden ja yritysten yhteistyöhön sai laajaa kannatusta (Kemianteollisuus, Teknologiateollisuus, Laurea, Turun, Tampereen ja Lapin amk, Arene, Helsingin yo, VTT). Soveltavan tutkimuksen rahoituksessa hankkeiden tulee olla yritysten kannalta kiinnostavia ja kaupalliseen toimintaan skaalattavia parhaan kansantaloudellisen vaikuttavuuden aikaansaamiseksi. PPP-politiikkaan esimerkkiä Ruotsista ja Britanniaista (Teknologiateollisuus).
- Business Finlandin rahoituksen suuntaamista vahvemmin tutkimusorganisaatioissa tehtävään tutkimukseen sekä tutkimusorganisaatioiden ja yritysten yhteistyöhön sekä soveltavaan tutkimukseen kannatettiin (Aalto yo, Helsingin yo, Tampereen yo, Sivista, VTT, Arene, Professoriliitto)
- Soveltavan tutkimuksen näkökulmaan tulisi liittää yliopistojen tutkimuslähtöisten innovaatioiden edistäminen ja yliopistojen omien innovaatiopolkujen tukeminen (Unifi)
- Suomen Akatemian Lippulaivat nähtiin onnistuneena (inFlames-lippulaiva, ISY) ja yhteistyötä tukevana instrumenttina (Sivistystyönantajat). Unifi esitti myös täydentävää monitieteistä yliopistoveturi-instrumenttia.
- Tarvitaan nykyistä kattavampi rahoitus koko TRL-asteikolle, myös tutkimusorganisaatiovetoista rahoitusta (Oulun yo)
- Business Finlandin rahoituksen kohdentamista enenevässä määrin myös muille kuin isoille yrityksille ja perinteiselle teollisuudelle (Photonics Finland) ja rahoituksen kohdentumista vain merkittävän vientipotentiaalın yrityksiin pidettiin tärkeänä muutettavana (Laurea AMK, Kemianteollisuus, teknologiateollisuus, LAB AMK).

4.5 T&K-rahoitus: Linjaus 5 – tutkimuslaitosten perusrahoitus

- Tutkimuslaitosten perusrahoituksen lisäämistä kannatettiin monissa kannanotoissa (Tulanet, ilmatieteen laitos, Professoriliitto, LUKE. Tieteentekijöiden liitto, Laurea AMK, VTT, Pirkanmaan liitto, TEK, Teknologiateollisuus, Turun yliopisto, THL). Lisäyksen yhtenä perusteluna korostettiin parempaa mahdollisuutta hyödyntää kilpailtua tutkimusrahoitusta (Ilmatieteen laitos, Teknologiateollisuus).
- Yhdessä kannanotossa todetaan, että elinkeinoelämän toimintaedellytysten edistämisen ohella osalla tutkimuslaitoksista on lakisääteinen tehtävä tuottaa turvallisuutta ja hyvinvointia edistäviä tutkittuun tietoon perustuvia palveluita yhteiskunnan eri toimijoiden käyttöön. (Ilmatieteen laitos)
- Yhdessä kannanotossa esitettiin, että tutkimuslaitosten ensisijaiseksi tavoitteeksi tulisi asettaa Suomessa toimivien yritysten TKI-toiminnan tukeminen ja kilpailukyvyyn vahvistaminen (Teknologiateollisuus)
- Yhdessä kannanotossa nostettiin esille, että tutkimuslaitosten keskinäisen yhteistyön vaikeudet heijastuu muuhun yhteistyöhön ja tulisi korjata (Turun yliopisto) ja toisessa ehdotetaan tutkimuslaitosten roolin arviointia osana tutkimusjärjestelmää, ml. niiden tutkimustoiminnan ohjaaminen (yksityishenkilönä Otto Toivanen)

4.5 T&K-rahoitus: Linjaus 6 – Yritysten kannustaminen T&K-toimintaan

- Pk-yritysten osallistumista tki-toimintaan sekä tki-kyvykkyyttä parannettava toimenpiteillä, jotka lisäävät niiden absorptiokyvykkyyttä (Kemianteollisuus, Teknologiateollisuus, Kaupan liitto)
- Korostettiin ELY-keskusten roolia pk-yritysten TKI-toiminnan rahoittajina (Pohjois-Pohjanmaan ELY). Business Finland piti tärkeänä selkeyttää ELY-keskusten ja BF tukimuotojen roolitusta ja rajapintoja asiakasyritysten näkökulmasta. TEKin näkemyksen mukaan rahoitus tulisi kohdentaa kansallisesti BF:n kautta.
- Startup- ja spinn-off –yritysten näkökulmaa ei ole huomioitu riittävästi (Tampereen yo, Turun yo), varhaisen vaiheen innovaatioideat jää usein ilman rahoitusta (Keksintösäätiö)
- Rahoitusinstrumenttien tuki tarvitaan koko TKI-ketjulle (ml. pilotointi- ja demovaihe) (Metsäteollisuus)
- Elinkeinoelämän edustajat kannattivat tki-lisärahoituksesta 50% suuntaamista yrityksille (Kemianteollisuus, Sivista, Kaupan liitto, Teknologiateollisuus, Metsäteollisuus, EK, Palta (suurin osa BF rahoitukseen). Kahdessa lausunnoista pidettiin tasoa korkeana (Turun yliopisto, Otto Toivanen (ks myös yleiset huomiot) ja yhdessä pidettiin tärkeänä, että julkiset panokset kohdennetaan kauemmaksi markkinoista olevaan toimintaan (UNIFI)

4.5 T&K-rahoitus: Linjaus 7 EU:n TKI-ohjelmien hyödyntäminen

- Tutkimuskentällä yleisin esitetty huomio liittyy kansallisen perusrahoituksen riittävyyteen. Esimerkiksi vastinrahoituksen riittävyys nähtiin aivan keskeisenä haussa onnistumisen kannalta. (Helsingin yliopisto, ilmatieteenlaitos, sosnet, VTT, Oulun yliopisto, THL, Unifi ry)
- EU-rahoituksen tehokkaampi hyödyntäminen edellyttää myös vahvempia kansallisia tukirakenteita, esim. EUTIn ja NCP:eiden lisäresursointia, sekä kannustimia. (VTT) ja parempaa koordinaatiota (Sivista) Turun yliopisto katsoi, että tuleviin rahoitusohjelmiin vaikuttamista voitaisiin tehdä tehokkaammin lisäämällä kansallista koordinaatiota. Konsultointi nähtiin myös mahdollisena apuna tunnistaa yliopistoille tärkeimmät ohjelmat (Turun yliopisto)
- Vastinrahoitusehdotettiin myös järjestettävän korvamerkityllä tavalla (esim erillinen momentti) (CSC, Suomen Ekonomit)
- Sosnet huomauttaa, että EU-rahoitusta ei tule nähdä kansallisen TKI-rahoituksen osana, vaan kansallinen rahoitus tulee olla itsessään kestävällä pohjalla, ja sen lisäksi tulee hakea enemmän EU-rahoitusta, jolloin myös kotimaisista panostuksista saadaan maksimaalinen hyöty.

4.5 T&K-rahoitus: Linjaus 8 – kansainvälisen T&K-rahoituksen parempi hyödyntäminen

- Hyvän kansallisen perusrahoituksen nähtiin edistävän rahoituksen kotiuttamista kansainvälisistä lähteistä (Helsingin yliopisto, THL, Unifi Ry) Tämän nähtiin edistävän myös strategista kansainvälistä yhteistyötä (Oulun yliopisto)
- Nähtiin tärkeänä, että mahdollisuuksista tiedotetaan ja lisätään ymmärrystä (Oulun yliopisto, Turun yliopisto)
- Tärkeänä pidettiin, että NATO:n tutkimusohjelmista tiedotetaan ja että Suomi on mukana valmistelemassa niitä (Unifi Ry) Kansainvälisten jäsenyyksien osalta pidettiin tärkeänä rahoittaa paitsi jäsenyyttä myös siihen liittyvää kansallista toimintaa (Unifi, Turun yliopisto)

4.5 T&K-rahoitus: Linjaus 8 – kansainvälisen T&K-rahoituksen parempi hyödyntäminen

- Kansainvälisen rahoituksen hyödyntämistä ei voi irrottaa kansallisen osaamispääoman ylläpitämisestä ja kehittämisestä (PLM)
- Kansainvälisen rahoituksen saaminen edellyttää resursseja mm. hakuihin vaikuttamiseen, tiedon jakamiseen ja organisaatioiden verkottamiseen (Photonics Finland, Eero Silvennoinen) ja näihin liittyvien palveluiden koordinaatiota olisi parannettava (Sivista). Myös Team Finland Knowledge – verkoston mahdollisuudet tulisi hyödyntää (Turun yliopisto)
- Tutkimusorganisaatioiden riittävä perusrahoitus tukee niiden mahdollisuuksia hakea kilpailullista rahoitusta kotimaisista ja EU- ja kv lähteistä parhaiten (Arene, Luonnonvarakeskus, Tieteentekijöiden liitto, Laurea AMK,)
- Vastinrahoitusmallia ehdotettiin selvitettävän (Arene) tai järjestettävän korvamerkityllä tavalla (esim erillinen momentti) (CSC, Suomen Ekonomit)
- Kansainvälisten jäsenyyksien osalta pidettiin tärkeänä rahoittaa paitsi jäsenyyttä myös siihen liittyvää kansallista toimintaa (Unifi, Turun yliopisto)
- Muu kansainvälisen yhteistyön hyödyt kuin tutkimusrahoituksen saaminen tulisi tuoda esille (Metsäteollisuus ry, yksityishenkilönä Eero Silvennoinen)

4.5 T&K-rahoitus: Linjaus 9 Uutta tietoa tuottavan tutkimuksen edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon rakennemuutoksessa

- Usea kannanotto piti niin hyvinvointialueilla toteutettavan T&K-toiminnan mahdollistamista (mm. TEK). STM pitää tärkeänä, että hyvinvointialueet tunnistetaan TKI-toiminnan alustoina.
- Kliiniseen ja lääketieteen tutkimukseen kohdistettua rahoitusta pidettiin yhdessä kannanotossa liian matalana (yksityishenkilönä Jukka Westermarck), toisessa peräänkuulutettiin toimia alan tutkijanuran houkuttelevuuden lisäämiseen (Turun yliopisto) ja kolmannessa VTR-rahoituksen tason nostoa (Tampereen yliopisto)
- Nykyisen esityksen tasolla yliopistosairaalisän tasoa ei pidetä riittävänä (HY, sosnet, Helsingin kaupunki) tai korkeakoulutusta ja tutkimusta vahvistavana ilman myös rahoituksen käytön tarkempaa määrittelyä (Unifi, Turun yliopisto). Helsingin kaupunki esittää rahoituksen erottamista erilliseksi rahoitukseksi valtion budjetissa.
- Osassa kannanotoista korostettiin hyvinvointialueiden ja korkeakoulujen yhteistyötä (Sivista, Unifi). Ammattikorkeakoulujen rooli sote-alan kehittäjänä toivottiin tunnistettavan suunnitelmassa (TAMK, Laurea AMK) ja kahdessa sosiaalialan osaamiskeskukset (E-P liitto, Sosnet)

4.5 T&K-rahoitus: Linjaus 10 – tutkimusinfrastruktuurit

- Useissa kannanotoissa kannatettiin linjausta infrastruktuurirahoituksen lisäämisestä ja sen kattavuutta perustutkimuksesta teknologiainfrastruktuureihin ja testausympäristöihin. (Ilmatieteen laitos, Arene, VTT, TEK, Sivista, Suomen Akatemia, Unifi, Turun yliopisto, Metsäteollisuus ry, Biokeskus Suomi). Tutkimusinfrastruktuurit houkuttelevat osajia, yritysinvestointeja ja parantavat Suomen kilpailukykyä (Lääketeollisuus ry, Unifi, Teknologiateollisuus, Turun yliopisto, Biokeskus Suomi) ja ovat korkeatasoisen tutkimuksen edellytys (Kemianteollisuus, Biokeskus Suomi)
- Suomen Akatemian tutkimusinfrastruktuurirahoitusta pidettiin alimitoitettuna (Biokeskus Suomi, Tampereen yliopisto)
- Usea kannanotto nosti erikseen esille syvemmän infrastruktuurien käsittelyn tarpeen. Esimerkiksi aineisto- ja datainfrastruktuurien roolin ja merkityksen kasvun lisäämistä osioon esitettiin (CSC, Unifi, Turun yliopisto, Otto Toivanen) ja Unifi korosti myös laiteintensiivisten infrastruktuurien erityispiirteitä. Yksi kannanotto esitti rahoitusta sen takaamiseksi, että Suomi voi jatkossakin toimia huipputehokkaiden laskentainfrastruktuurien sijoituspaikkana (CSC). Toisessa pidettiin datan käytön edistämistä yhteiskunnallista päätöksentekoa ja innovaatioimintaa edistävänä (Otto Toivanen)
- Useissa kannanotoissa korostettiin infrastruktuurien yhteiskäytön tärkeyttä (Kemianteollisuus, VTT, Tulanet) ja yhdessä arviointiin perustuvaa rahoituksen kohdennusta (Sivista)
- Kannanotoissa todettiin yliopistojen roolin jäävän mainitsematta linjausluonnoksessa ja että yliopistojen tulee olla keskeisiä infrastruktuurirahoituksessa (Professoriliitto, Tieteentekijöiden liitto, Tampereen yliopisto). Tutkimuslaitosten osalta korostui seurantatiedon infrastruktuurit (THL, Tulanet)
- Osassa kannanotoista esitettiin, että rahoitusta varataan myös infrastruktuurien ylläpitoon ja käyttöön (Ilmatieteen laitos, inFlames-lippulaiva, Oulun yliopisto, Biokeskus Suomi) esimerkiksi lisäämällä yliopistojen perusrahoitusta (Turun yliopisto) tai takaamalla esimerkiksi tiekarttainfrastruktuureille (Tampereen yliopisto)
- Esitetyn elinkaarimallin katsottiin joissain lausunnossa sopivan huonosti jatkuvasti kehittyville tutkimusinfrastruktuureille (Unifi, Turun yliopisto, Biokeskus Suomi) ja osa lausunnoista nosti esille paikallisten infrastruktuurien merkitystä esille (THL, Turun yliopisto)

4.5 T&K-rahoitus: Linjaus 11 – Uudistavien yritystukien priorisointi

- Muutamissa kannanotoissa pidettiin linjausta kannatettavana ja tärkeänä (TEK, Sivista, Unifi, yksityishenkilönä Otto Toivanen). Metsäteollisuus korosti kuitenkin, että painopisteen siirtäminen ei saa vaarantaa yritysten kokonaisvaltaista toimintaympäristöä (ottaen huomioon myös energiakriisi, huoltovarmuusnäkökulmat). Myös Elinkeinoelämän keskusliitto muistutti globaalista kilpailuympäristöstä.
- Tukien priorisoinnissa TKI-kasvu ja vaikuttavuus tulisi nostaa ensisijaiseksi valintakriteeriksi (Lahden kaupunki, Päijät-Hämeen TKI-ryhmä), korostaa opetuksen ja osaamisen vahvistamista ja yritysten ja korkeakoulujen yhteistyötä (OAJ).

4.6 T&K-rahoituksen seuranta ja vaikuttavuuden arviointi 1/3

- Kannanotoissa esitetyjä ehdotuksia lisättäväksi tai täydentäviksi seurantamittareiksi:
 - Työn tuottavuuden kehitys (Turun AMK, Arene, Insinööriliitto, Suomen Ekonomit, Laurea AMK, Pohjois-Karjalan ELY-keskus, Otto Toivanen).
 - Ulkomaalaisten opiskelijoiden ja tutkijoiden määrän lisäksi kyky sitouttaa heidän jäämistään Suomeen valmistumisen jälkeen (Nuorten Tiedeakatemia) ja työllistyminen sekä suuntautuminen tutkijaksi (Suomen Ekonomit). Haasteena yhdessä kannanotossa mittariin todettiin lukukausimaksut (Photonics Finland).
 - Korkean osaamisen tai tutkimustietoon perustettavien innovaatioiden ja tietointensiivisten uusien yritysten syntyminen (Tampereen yliopisto, yksityishenkilönä Otto Toivanen).
 - Uusien keksintö- ja innovaatioideoiden määrä, sekä niistä syntyvistä patentti- tai muut IPR suojaukset. (Keksintösäätiö sr).
 - EU-rahoituksen omarahoitusosuuksien ja tutkimuslaitosten vastinrahoitusosuuksien vajeet (Suomen Ekonomit)

4.6 T&K-rahoituksen seuranta ja vaikuttavuuden arviointi 2/3

- Kannanotoissa esiin noussut alueellinen näkökulma:
 - Mittareita seurattava maakuntaakohtaisesti (Lahden kaupunki, Päijät-Hämeen TKI-ryhmä*). Neljän prosentin vähimmäistavoitteen saavuttaminen kaikissa maakunnissa ja sen seuranta (Etelä-Pohjanmaan liitto).
 - Tiedon jakamisen tulee olla avointa ja ulottua paikallistasolle (Pirkanmaan liitto). On hyvä, että mittareista on saatavilla maakuntatasoista tietoa (Etelä-Karjalan liitto).
 - Mittareissa huomioitava alue- ja rakennepoliittinen näkökulma, erityisesti älykkään erikoistumisen seurantaindikaattorit (Satakuntaliitto).
- Muita huomioita vaikuttavuuden arviointiin:
 - Useat kannanotot yhtyvät siihen, että vaikuttavuutta on tarkasteltava monipuolisesti määrällisiä mittareita laajemmin eri menetelmiä käyttäen (Turun yliopisto, Suomen Akatemia) ja sisällyttää mukaan laadulliset kriteerit (Tieteellisten seurain valtuuskunta, Uudenmaan liitto). Yhteiskunnan hyödyt on tunnistettava mahdollisimman laajasti. (Lääketeollisuus).
 - Yliopistojen toiminnan mittarina tohtoreiden määrä ei huomioi laatua. Vaarana on tohtoritehtailu, joka ei välttämättä nosta osaamistasoa. (Kemianteollisuus ry).
 - Vaikuttavuuden mittaristo on sovittava yhteen korkeakoulujen ohjausjärjestelmän uudistuksen kanssa (Tieteentekijöiden liitto) ja vaikuttavuuden arviointiin sisällytettävä korkeakoulutuksen seuranta (Aalto-yliopisto).

4.6 T&K-rahoituksen seuranta ja vaikuttavuuden arviointi 3/3

- Monissa kannanotoissa vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen nähdään tärkeänä ja sitä tulee kehittää edelleen osana TKI-strategiaa (InFLAMES-lippulaiva, Åbo Akademi) ja mahdollistaa korjaavat toimenpiteet (Tulanet).
- Kahden kannanoton mukaan seurannan ei tulisi lisätä kohtuuttomasti tutkimusorganisaatioiden hallinnollista kuormaa (Oulun yliopisto, Yliopistojen opetusalan liitto YLL).
- Yhden kannanoton mukaan tarvitaan enemmän riippumatonta arviointitoimintaa, ei intressitahojen tilaamaa arviointia. Tässä yhteydessä esim VTV:n roolin vahvistaminen. (Palta). Pääasiallinen arviointi tulisi perustaa kansainvälisesti kilpailuttamalla hankittaviin erillisselvityksiin, joissa yhdistetään toisia täydentäviä arviointimenetelmiä ja –työkaluja. (Business Finland)
- Toimialan edustajien kannanottojen mukaan rahoituksen seurannassa huomioitava toimialakohtainen jakaantuminen (Kaupan liitto) ja vaikutusten eri aikajänteet eri toimialoilla (Lääketeollisuus).
- Ennakoinnin yhdistäminen vaikuttavuusarviointiin nähtiin yhdessä kannanotossa kannatettavana. Euroopan komission strategisen ennakkoinnin hyödyntäminen tässä (Turun yliopisto).
- Yksi kannanotto ehdotti rakennettavaksi käyttäjäystävällisen seurannan rajapinnan (myös englanninkielinen versio), jota TIN ja muut ulkopuoliset tahot voisivat hyödyntää (EK).
- Suomeen tulisi luoda yhtenäinen sosiaalisen innovaatiotoiminnan käsitteistö sekä tilastointi ja seuranta.
- Yhden kannanoton mukaan seurannan piiriin sisällytettävä myös kansalaisyhteiskuntaan lukeutuvien toimijoiden T&K-toiminta (Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit ry.)

4.7 Tutkimus- ja innovaatiomyönteinen toimintaympäristö

- Toimintaympäristöön monimuotoisesti panostaminen ja sen jatkuva kehittäminen sai laajaa kannatusta
- Lainsäädännön uudistaminen ja ajantasaistaminen tutkimuksen tarpeiden tulosten hyödyntämisen, kaupallistamisen, yritysten muodostamisen (mm. tekijänoikeuslaki, korkeakoulukeksintölaki, toisiolaki, biopankkilaki sekä genomilaki) näkökulmista on tarpeen (Aalto, UNIFI, Helsingin Yliopisto, THL, TULANET, Teknologiateollisuus, Sivista, Suomen ekonomit, Lääketeollisuus)
 - Tarvitaan innovaatiomyönteinen lainsäädäntö, sen tulkinta ja toimeenpano
 - Nykyisellään tiukka EU-lakien kansallinen tulkinta hankaloittaa tutkimusta ja tulosten laajaa hyödyntämistä
- Korkeakoulujen immateriaalioikeuskäytäntöjen päivittäminen (Suomen Ekonomit)
- Alueelliset toiminnot ja alustat tulisi saada kansallisesti hyödynnettäviksi (Photonics Finland, Pirkanmaan liitto)
- Innovatiivisten julkisten hankintojen määrän kasvatus, suuntaus kaksoisiirtymän ja innovatiivisuuden vaatimusten mukaisiksi, sekä riskienjakomekanismin luonti nähtiin tärkeiksi (Teknologiateollisuus, Pirkanmaan liitto)
- Ehdotetaan tutkimuslainsäädäntöneuvoston perustamista (UNIFI, Helsingin yliopisto)
- Innovaatiojärjestelmään nojaava politiikka sulkee monia toimijoita pois (YYO)
- Hallinnon ja toiminnanalojen ylittävä toiminta nähdään tärkeäksi toimintaympäristön edellytykseksi (YYO, Pohjois-Karjalan ELY-keskus, Satakuntaliitto)
- Kilpailukykyisen TKI -toimintaympäristön edellytykset ovat seuraavat seikat: ennakoitavuus (EK), pitkäjänteisyys, riittävä rahoitus, kannustava verotus, sujuva luvitus, investointeihin houkutteleva ilmapiiri, innovatiiviset julkiset hankinnat ja osaajien saatavuus. (Kemianteollisuus)
- Kokonaisvaltaisen ja uudistumismyönteisen elinkeino- ja kasvupolitiikkaan kytkeytyvän lähestymistavan tärkeys tulisi huomioida raportissa (Business Finland)